

ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ _____

Μάθημα: Τουρκικά Επίπεδο: 4 Διάρκεια: 2.30' Ημερομηνία: _____

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΝΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕΤΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΩΤΗΣΗΣ

BİRİNCİ BÖLÜM: YAZMA

30 Puan

1. Lütfen aşağıdaki konuyu açıklayara aşağı yukarı 100-120 kelimelik bir kompozisyon yazınız. 15 Puan

Hayatımızda televizyon rolü.

2. Lütfen bu soruya cevap vererek aşağı yukarı 100-120 kelimelik bir kompozisyon yazınız. 15 Puan

Sizce insanın toplum içinde dikkat etmesi gereken kurallar nelerdir?

İKİNCİ BÖLÜM: OKUMA ANLAMA

30 Puan

BİRİNCİ METİN

14 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

PETROL

a

Kıscacası endüstrinin diğer adıdır petrol. Lastik sanayinin hammaddesi olmasından motorlu taşıt yapımına, otomobilden uzay mekiğine kadar hayatımızın her alanına giren petrol, kara toprağın kara elmasıdır adeta.

b

Günümüzde ağırlıklı olarak yakıt sanayinde kullanılan petrol, her türlü taşıma aracının enerji kaynağıdır. Petrolden elde edilen yüksek oktanlı benzin uçaklarda, normal oktanlı benzine kara taşıtlarında kullanılır. Petrolün damıtılmasıyla elde edilen gaz yağı, isi ve ışık için enerji sağlarken, jet uçak motoru yakıtı olarak da işlev kazanır.

c

Bugün dünya ekonomisini belirleyen yüksek petrol fiyatları, ithalatçı ülkelerden ihracatçı ülkelere gelir transferine yol açmakta ve dolayısıyla ülkeler arasında gelir dengesizliğine sebep olmaktadır.

d

Boya ve lastik endüstrisinin baş tacı olan petrol, yine damıtma sırasında ortaya çıkan birçok kimyasal maddenin oluşumuyla tarım koruma ilaçları, böcek öldürme ilaçları, temizleme maddeleri gibi ürünlerin elde edilmesini sağlarken, parafin mumu ve makina yağlarının da vazgeçilmez kaynağıdır.

A. Metnin karışık olarak verilen paragraflarını sıralayınız.

4 puan

1. Paragraf	
2. Paragraf	
3. Paragraf	
4. Paragraf	

B. Seçeneklerden doğru olanları (D), yanlış olanları (Y) ile işaretleyiniz.

10 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Bazı taşıtların enerji kaynağı petroldür.		
2.	Kara taşıtlarında kullanılan yüksek oktanlı benzin, petrolden elde edilir.		
3.	Isı ve ışık için enerji sağlayan gaz yağı, benzinden elde edilir.		
4.	Boya ve lastik endüstrisinde petrolden yararlanılmaz.		
5.	Petrol, endüstri demektir.		

İKİNCİ METİN

16 Puan

Lütfen aşağıdaki metni okuyup ona göre alıştırmaları yapınız.

Birleşmiş Milletler'in temiz su hedefi

Dünya Sağlık Örgütü ve BM Çocuk Fonu Unicef, Birleşmiş Milletler'in 2015 yılına kadar dünyada içme suyu ve kanalizasyonu olmayan insanların sayısını yarı yarıya azaltma hedefine ulaşamayacağını bildirdi.

Bu tespit iki örgütün ortak raporunda yer aldı. Birleşmiş Milletler'in milenium hedefinin bir parçasını oluşturan bu yöndeki planlar nüfus artışı ve kentlere göçün beklenmedik bir şekilde hızlanmasıyla sekteye uğradı.

Dünyada her yıl 5 yaşın altındaki 1.600.000 çocuk içme suyu bulamadığı için ölüyor. Dünya genelinde 1.100.000.000 kişinin temiz içme suyuna

erişimi yok. 2.600.000.000 kişi ise kanalizasyondan yoksun. Bu tablo Birleşmiş Milletler'in milenium kalkınma hedeflerinin önünde ciddi bir engel oluşturuyor. Örneğin eve içme suyu taşımak için kilometrelerce yürümek zorunda kalan kız çocukları, okula gidecek zaman bulamıyor. Yeni raporda Birleşmiş Milletler'in içme suyu hedeflerine ulaşabilmesi için önümüzdeki on yıl boyunca her gün 300.000 kişiye bu imkânın sunulması gerekiyor. Kanalizasyon için de bu sayı 450.000. Sahra Çölü'nün güneyindeki Afrika ülkeleri için bu hedeflere ulaşılması daha da zor görünüyor. Kentlere göç oranının %85 oranında artması, temel hizmetler üzerinde büyük bir baskı oluşturuyor. Rapora göre kent merkezlerinde 1990-2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenleri sayısı iki katına çıktı. Kırsal kesime ise neredeyse hiç hizmet götürülemedi. Bununla birlikte Birleşmiş Milletler yetkilileri umutsuzluğa düşmeyeceklerini söylüyorlar.

A. Seçeneklerden doğru olanları (D), yanlış olanları (Y) ile işaretleyiniz. 12 puan

		Doğru	Yanlış
1.	Birleşmiş Milletler'in planları nüfus artışı ve kentlere göçün hızlanması sebebiyle sekteye uğradı.		
2.	Her yıl dünyada 1 milyon 600 bin çocuk içme suyu bulamadığı için ölüyor.		
3.	Dünya genelinde 100 milyon kişi temiz içme suyu bulamıyor.		
4.	Habere göre, 2 milyar 600 milyon kişi kanalizasyondan yoksun.		
5.	Okula gitmek için kilometrelerce yürümek zorunda olduklarından çocuklar eğitimsiz kalıyor.		
6.	Sahra çölünün güneybatısındaki Afrika ülkelerinin su ve kanalizasyona ulaşması çok daha kolay görünüyor.		

B. Metne göre doğru seçeneği işaretleyiniz.

4 puan

1. Kentlere göç oranının...

- %85 artması eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir.
- %85 artması temel hizmetler üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktadır.
- %85 artması sağlık hizmetlerini önemli ölçüde sarsmıştır.

2. Rapora göre...

- kırsal kesimde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler iki katına çıktı.
- kentlerde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler iki katına çıktı.
- kentlerde 1990–2004 yılları arasında içme suyuna erişemeyenler üç katına çıktı..

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DİL KULLANILIMI

40 Puan

A. Deyimlerin yerine uygun olan cümleyi işaretleyiniz.

6 puan

- (A) Ahmet: Ne oldu bir çözüm bulabildin mi?
Beyza: Çok **kafa patlattım**, ama çözüm bulamadım
1. Çok düşündüm
  2. Çok başım ağrıdı
  3. Çok sıkıldım

- (B) Ali: Ahmet ne zaman askerden geliyor?
Berk: Artık **gün sayıyoruz**.
1. Ahmet'i çok özlediler. Her geçen günü sayıyorlar.
  2. Ahmet'in askerliğinin son günleri
  3. Ahmet'in askerliğinin bitmesine uzun zaman var.

- (C) Ayşe: Uzun zamandır ortalarda yoktun. Neredeydin?
Betül: İnan, **başımı kaşıyacak vaktim yoktu**.
1. Bu kişi çok meşgüldü
  2. Bazı problemleri vardı
  3. Başı müthiş ağrıyordu.

B. Boşlukları doğru seçenекle tamamlayınız.

6 puan

tomurcuklanıverirdi/ açılıverirler/ alalı/
şaşırtarak/ baktığımda/ girerken

Japon Gülü

Unutmuşum onu. Dün mutfağın penceresinden _____(1) gördüm; Japon gülü çiçek açmış. Duvarın dibinde, mavi çamın dibinde incecik yapraksız dallarında, tanımsız güzelliğiyle bana gülümsüyordu Japon gülü. Bir kuş pencerenin pervazına kondu, bir kibritin alevi parladı, bir bulutun gölgesi yere vurdu. O an anımsadım. Onu annemin bahçesinden _____(2) on iki yıl oldu. Kar, kış, fırtına, don, yaz, güz, sıcak, kurak demeden yeni toprağına tutunmuştu. Kimsecikler ilgilenmese de kendi kendine yeterdi. Unutulurdu bütün yıl; aralık ayında, yıl sonuna doğru, _____(3), insanı _____(4)...

Gül edebiyatın baş çiçeğidir. Aşk simgeleri. Katmerli güller, kokulu güller, gonca güller, dikenli güller baharda _____(5). Japon gülü, bunlardan uzakta yaşar. Japon gülünün açması için ne ağaçların dallarına su yürümesi, ne toprağın buram buram bahar kokması, ne doğanın içten içe kıpırdaması gerekir. Zor günlerin çiçeğidir Japon gülü. Belki de bunun için onu çok seviyorum, yeni yıla _____(6) yine açtığını görünce bir sevindim, bir sevindim; elimi salladım pencereden: Merhaba Japon gülü....

C. Metindeki boşluklara uyan doğru seçeneği işaretleyiniz.

6 puan

Ahmet lise ikinci sınıfa gidiyor. Onu, annesi her sabah saat yedide uyan_____ (1). Ahmet bazen uyanmak istemiyor ve annesini sinirlen_____ (2). Annesi onun için kahvaltı hazırlıyor ama Ahmet kahvaltı yapmak istemiyor. Böyle zamanlarda annesi Ahmet'e bir şeyler ye_____ (3) çalışıyor. O, kıyafetlerini annesine ütüle_____ (4). Ahmet odasını bazen dağınık bırakıyor ve akşam geldiğinde annesi odayı ona toplama_____ (5). Ahmet'in bir abisi var ve o öğretmen. Ahmet matematik problemlerini abisine çöz_____ (6) yapmaya karar verdi.

1. a. uyanıyor	b. uyanılıyor	c. uyandırıyor
2. a. sinirlendiriyor	b. sinirliyor	c. sinirleniyor
3. a. yiyor	b. yeniyor	c. yediriyor
4. a. ütöletiyor	b. ütölüyor	c. ütüyor
5. a. topluyor	b. toplatıyor	c. toplanıyor
6. a. çözüyor	b. çözüyor	c. çözdürüyor

D. Aşağıdaki kelimeleri düzgün sıraya koyarak cümleler kurunuz.

5 puan

1. sinemada / ben / filmi / aç / seyretmişim / başka / yıl / bu / kanalı / geçen
2. üç / atölyesi / parayla / kuruş / bir / biriktirdikleri / açmışlardı / beş / torna
3. her / doğru / derdi / rahmetli / kazanırsın / zaman / çalışırsan / babam
4. Rodos / niyetim / maalesef / yaz / gidemedim / adasına / ama / geçen / gitmekti
5. da / bizden / dedi / profesör / düşünmeliyiz / insanları / konferanstaki / sonraki

E. Metindeki boşluklara uyan doğru seçeneği işaretleyiniz.

10 puan

Hollanda'da yapılan bir araştırmaya göre sebze, meyve, balık ve zeytinyağına ağırlık veren Akdeniz diyetini _____ (1) daha uzun yaşıyor. Wageningen Üniversitesi'nden Prof. Dr. Kim Knops'a göre sigarayı bırakıp günde yarım saat spor yapan ve alkollü içkileri ölçülü miktarda _____ (2) Akdeniz diyetini uyguladığı takdirde, daha uzun ömürlü oluyor. Dr. Knops, bu şartlara uyanların, ileri yaşlarda olsalar bile uzun ömürlü _____ (3) söylüyor. 11 Avrupa ülkesinde 70 ve 90 yaşları arasındaki 1507 erkek ve 832 kadın üzerinde yapılan araştırmaya göre; Akdeniz diyeti kalp hastalıkları ve kanser nedenli ölüm oranlarını düşürüyor.

Dünyanın en uzun ömürlü insanların _____ (4), baklagillerin tüm türlerinin yetiştiği Akdeniz bölgesindeki Avrupa ülkelerinde kırmızı et seyrek yeniyor; ekmek, makarna ve şara sofradan eksik olmuyor. Üstelik Akdeniz çevresinde yaşayan insanlar saf zeytinyağı ve bol sebze ile _____ (5) geleneksel yemeklerini yavaş yavaş ve tadını çıkararak yiyor.

1. a. uyguladıkları	b. uygulayanlar	c. uygulanan
2. a. içenler	b. içtikleri	c. içilenler
3. a. olduğunu	b. olunacağı	c. olacaklarını

4. a. yaşanan
5. a. yapılan

b. yaşayacağı
b. yapan

c. yaşadığı
c. yapacağı

F. Aşağıdaki boşlukları kıkaye bileşik zamanıyla tamamlayınız.

7 puan

Okula hazırlanma

Hakan ilkokul ikinci sınıfa **git**_____ (1). Annesi her sabah Hakanın önlüğünü giydirir, yakasını **tak**_____ (2). Hakan'ın çantasını bile annesi hazırlardı. Hakan evdeki tüm işlerini annesine _____ (3).

Hakan o sabah öğretmeni ve arkadaşlarıyla birlikte hayvanat bahçesine **yaptır**_____ (4). Sabahleyin annesi Hasan'a:

-Artık sen kendi işlerini yapabilecek yaştasın. Bundan sonra okula kendin hazırlanacaksın, dedi.

Hakan:

-Ne olur anne sen beni hazırla, diye ağlamaya başladı. Ama annesi onu hazırlamadı.

Hakan geç kalacağını anlayınca hemen önlüğünü giydi, yakasını taktı, ve çantasını hazırladı.

Okula geldiğinde çok geç **kal**_____ (5). Arkadaşları hayvanat bahçesine **git**_____ (6). Geç kalmasının kendi hatası olduğunu **bil**_____ (7). Annesi haklıydı. Artık okula kendisi hazırlanmalı idi. Hakan, o günden sonra kendi işini kendisi yapmaya karar verdi.

Başarılar dileriz!